

Trešo gadu Raunas pagastā tika svinēti Rozes ciema svētki. Tie jau ierakstīti ciema ļaužu un Rozēm piederīgo vasaras norišu kalendārā.

“Mūsu ģimenei bija tradīcija braukt uz Zvejnieksvētkiem, tur satikties ar radiem, bet kopš ir Rozes ciema svētki, vienmēr esam te. Te var satikt savējos, kuri ikdienā projām,” stāsta rozēniete Ērika Arāja un ar lepnumu piebilst, ka znots Aivis Cīrulis bērniem piedāvā dažādus pašā gatavotus našķus. Tā pieņemts, ka svētkos savu produkciju rāda vietējie.

Svētki sākas ar gājienu. Tas ir notikums visiem, tam īpaši gatavojas. Ielas, katras mājas iedzīvotāji kopā domā, kā sevi interesantāk parādīt. Šajā reizē svētku gājienā piedalījās arī lauku viensētu iedzīvotāji. “Ciemīņi brīnās, kur te cilvēki rodas, ja iepriekšējās dienās tikai dažs bija redzams. No kaimiņpagastiem sabrauc tie, kuri te kādreiz dzīvojuši, daudzi no ārzemēm. Atnāk arī tie, kuri ikdienā

Rozēnieši svin

■ROZĒNIEŠI KONCERTĀ. Veco muižas ozolu paēnā Rozes ciema ļaudis un ciemam piederīgie priecējās par pašu pagasta kolektīvu koncertu.

no mājas neiziet,” pastāsta Sandra Fišmeistere. Dzintra Slišāne pauž pārliecību, ka tie, kuri dzīvo ārzemēs, apzinās šo vietu kā savas mājas. “Rozēs nav tukšu namu vai dzīvokļu. Arī mazbērni atgriežas vecvecāku mājās,” stāsta Dzintra.

Šovasar, lēsa ciema sievas, svētkos dalībnieku nedaudz mazāk kā

agrākos gados. Iepriekš tie notika jūlija pirmajā sestdienā, tad Raunas kapsētā ir kapu svētki un sabrauca tālumnieki. Dziesmu un Deju svētki izdarīja izmaiņas. Nākamvasar gan norises laiks nemainīsies.

Rozēnieši lepojas ar savām Rozēm. Ar katru vasaru ciems

kļūst sakoptāks. Katrs rūpējas, lai mājas apkārtnē būtu saposta. “Vien žēl, ka ēkas centrā, kur bija ražošanas, pamazām pārvēršas par graustiem,” saka Dzintra.

Visas dienas garumā Rozes centrā notika pasākumi. Bērniem tika piedāvātas dažādas iespējas, bet, par pārsteigumu daudziem,

liela piekrišana bija aušanai. Stāvēja rinda, lai pamēģinātu.

Vakarpusē kupls pulks skatītāju sanāca uz koncertu, kurā uzstājās Raunas koris, jauniešu deju kolektīvs “Trejdeviņi” un vidusskolas meiteņu deju grupa. Programmu vadīja rozēnietes Kristiāna Ošmucniece un Paula Jākabsona.

Rozes ciema goda nosaukums šogad tika piešķirts gados bagātākajai - Antonijai Klāvai un jaunākajai rozēnietei Ketijai Bergai. Ar ovācijām tika sagaidīta svētku torte. To nesa divi vīri, tā svēra 11 kilogramus. Katrs varēja nogaršot Valentīnas Ošmucnieces, Veras Čerņuhinas, Kristīnes Buldures cepto gardumu, kuru grezni rotāja uzraksts “Rozes savus svētkus svin”. Ne tikai bērni un jaunieši steigda to nofotografēt, lai paleptos sociālajos tīklos.

Tad bija balle, kur lustējās jauni un veci, visiem bija liksmi. Starp ierosinājumiem par nākamās vasaras svētkiem – vajadzētu atmiņu stendu ar fotogrāfijām par Rozes ciemu, interesanta būtu rozēniešu vaļasprieku izstāde. “Kopā esam liels un stiprs spēks. Katrs ir iesaistījies, lai svētki būtu, lai centrā būtu, kā svētkos pieder, lai visiem būtu interesanti, lai mēs satiktos,” saka Aira Kārklīņa. □

Festivāls, kurš attīstās

Savvaļas kulinārais festivāls, kas nedēļas nogalē norisinājās Zaubē, Amatas novadā, pulcējis vairāk nekā 1500 apmeklētāju.

Festivāls notika jau trešo gadu pēc kārtas. Amatas novada Tūrisma attīstības un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Eva Staltmane stāsta, ka pasākums kļūst arvien plašāks – palielinās aktivitāšu, dalībnieku un apmeklētāju skaits: “Manuprāt, festivāls norisinājās veiksmīgi – gan dalībnieki, gan apmeklētāji bija apmierināti. Ļoti daudz aktivitāšu bija bezmaksas zonā. Domāju, svarīgi, lai cilvēkiem būtu iespēja sajūst svētkus, arī nemaksājot iejās maksu. Festivālā bija pietiekami daudz ēdinātāju, visi bija

paēduši. Šogad pasākums bija vēl apmeklētāks nekā pērn. Rīkojām arī vairākas jaunas aktivitātes – viena no tām bija pavāru konkurss, piedalījās komandas no Latvijas, Polijas un Lietuvas. Šādas pavāru sacensības noteikti organizēsīm arī nākamajā gadā. Tika rīkotas arī gurķu sālīšanas, kartupeļu mizošanas sacensības, kā arī izraudzīta labākā lauku torte. Apmeklētājiem bija iespēja piedalīties kulinārijas meistarklasēs, pat melleņu klimpu darbnīcā – lai sajūstu bērniņas garšas! Priecājāmie redzēt ārzemniekus – ne tikai apmeklētāju vidū, bet arī starp tirgotājiem. Jauki, ka arī zaļumballe bija apmeklēta – dejojotāju netrūka un bija jūtama patīkama atmosfēra.”

E. Staltmane norāda, ka arī pašiem mazākajiem festivāla apmeklētājiem bijis, ko darīt – bērni

piedalījušies meistarklasēs un ceptuši ūdenskliņģerus. Linda Rubule kopā ar ģimeni uz pasākumu Zaubē ieradās no Rīgas: “Pagājušajā gadā par šo pasākumu uzzināju vien tad, kad tas jau bija noticis. Tādēļ šovasar sekoju līdz aktivitātēm. Pirmkārt, mēs nekad nebijām bijuši Zaubē, tā mums bija kā ekskursija. Otrkārt, esam gardēži, vārdi “kulinārijas festivāls” raisīja lielu interesi. Pasākums attaisnoja cerības – bija tik daudz, ko redzēt, tik daudz, ko darīt! Bija interesanti gan mums ar vīru, gan bērniem. Vīrs izmantoja iespēju beidzot izmēģināt *supošanu*, bērni bija sajūsmā par izjādēm ar poniju, es iegādājos dažādus lauku labumus tirdzīnā. Diena bija piesātināta.”

Otro reizi savvaļas kulināro festivālu apmeklēja cēsniiece Anda Garoza. Viņasprāt, šogad

■KURŠ LABĀK? Zaubes savvaļas kulinārajā festivālā ikviens varēja parādīt, cik labi prot mizot kartupeļus. No nomizotajiem tūpeņiem pēcāk cepas pankūkas.

Foto: NO ALBUMA

festivāls bijis ar aktivitātēm bagātāks: “Cilvēku bija ļoti daudz, bet tā kā festivāls darbojās plašā teritorijā, cilvēki viens otram netraucēja. Es pati radošajās darbnīcās

nepiedalījās, bet to visu bija interesanti vērot no malas. Tā bija jauka diena.” □

VIDEOKLIS

Prasme ar sevi lepoties

Cik svarīgi apliecināt sava pagasta, ciema nozīmi, piederību tam, vērtē pašvaldību vadītāji un pasākumu rīkotāji

Saglabāt pagastu nozīmi

Par katra pagasta identitātes saglabāšanu rūpējas Amatas novads. Domes priekšsēdētāja Elita Eglīte stāsta, cik būtiski ir likt uzsvāru katram no pagastiem: “Agrāk rīkojām klasiskus novadu svētkus, bet tad šķita, ka svētkus vajadzētu rīkot citā formātā. Katrā no pagastiem gada laikā tiek rīkots kāds pasākums – Zaubē tas ir savvaļas kulinārais festivāls, Nītaurē šogad plānots rīkot ražas novākšanas svētkus, Skujenē un Drabešos tie ir sporta pasākumi.

Rīkojot svētkus katrā pagastā atsevišķi, cilvēkiem ir iespēja doties uz blakus pagastiem, tos vairāk iepazīt. Zaubes savvaļas kulinārais festivāls jau pārsniedz pagasta robežas. Notiek aktivitātes, kas ir saistītas arī ar citiem pagastiem. Savvaļas kulinārais festivāls bija ļoti apmeklēts. Aktīvi iesaistījās iedzīvotāji no citiem pagastiem, piemēram, nītaurieši. Arī paši zaubēnieši svētkus ļoti gaidīja. Viņi zina, ka reizi gadā vasarā pie viņiem sabrauks cilvēki, notiks liels pasākums, kuram jāgatavojas. Gatavošanās svētkiem nav nemaz tik vienkārša – ir jārisina daudzi organizatoriski jautājumi. Dienas beigās mēs redzējām, cik cilvēki ir priecīgi. Tātad – pasākums bija izdevies. Svētku rīkošana pagastos dod atpatzīstamību, tas liecina arī par pašvaldības tālākiem nodomiem. Piemēram, Zaubes savvaļas kulinārais festivāls mums ir iedevis iespēju strādāt tālāk, lai sakārtotu Zaubes parku, kas ir vides aizsardzības fonda apstiprināts projekts. Būtiski ir saglabāt pagastu identitāti. Dziesmusvētku gājienā pārliecinājamies, ka visvairāk saucieni no skatītājiem bija tieši pagastiem veltīti! Katram latvietim ir saprotams, kas ir pagasts – tās ir viņa saknes, īpašas sajūtas. Pagastu iedzīvotāji lepojas ar savu pagastu vārdu.”

Pašiem savi svētki

Raunas novadā ik vasaru notiek tradicionālais festivāls “Rodam Raunas novadā”, kur dažādi pasākumi notiek Drustu un Raunas pagastā. Bija pierasts, ka Rozēs ik vasaru tiek sarīkota kāda balle, taču tai nebija lielas piekrišanas.

“Kādā projektā runāju ar rubeniešiem Kocēnu novadā, tur iedzīvotāji ar pašvaldības atbalstu rīko ciemu svētkus. Ideja mani ieinteresēja, ierosināju rozēniešiem rīkot svētkus, solot, ka pašvaldības atbalsts būs,” stāsta Raunas novada domes priekšsēdētāja Evija Zurģe. Par ieceri tika pastāstīts novada izdevumā, aicināti aktīvie cilvēki. “Atsaucība bija gana liela, lai sarīkotu pirmos svētkus,” atceras novada vadītāja. Iesaistījās Spalviņu, Tukišu, Vainiusu ģimenes, Aira Kārklīņa, Sarma Bērziņa, Ieva Veģere, Valentīna Ošmucniece, Vera Čerņuhina, Kristīne Buldure un citi.

“Te dzimusi, augusi un dzīvoju, kā varētu neiesaistīties,” saka A.Kārklīņa un pastāsta, ka izveidojies aktīvo rozēniešu kodols, kuri ieinteresē vēl citus. “Janvārī parasti apspriežam, kas būs tāpat kā iepriekš, ko vajadzētu mainīt. Skaidrs, ka gājienam jābūt. Tam visi ļoti nopietni gatavojas, domā

par noformējumu. Īpašs prieks, ka piedalās ne tikai tie, kuri dzīvo centrā, bet arī viensētās. Jau iedomājos, kāds būs gājiens, kad ciema svētkus svinēsīm piekto reizi. Esam sastrādājušies, katrs dara to, kas vislabāk padodas, ko prot,” pārdomās dalās A.Kārklīņa un uzsver, ka pašvaldība neliedz finansiālo atbalstu, kultūras darbinieces palīdz gan praktiski, gan ar padomu. “Un svarīgi, ka bērni, jaunieši arī līdzdarbojas rīkošanā. Pēc gadiem pieciem vai nedaudz vairāk viņi būs tie, kuriem svētki Rozēs, dzimtajā vietā, būs vajadzīgi. Un viņi tos rīkos,” saka A.Kārklīņa un uzsver, ka Rozes ciema svētki ir sirdsmīļi svētki, kurus veido paši.

I.Veģere Rozēs organizē sportiskās aktivitātes. “Izdomājam, ko gribētu, tad sameklēju brīvprātīgos, kuri palīdz,” saka I.Veģere, pastāstot, ka šovasar pieaugušajiem bija iespēja piedalīties autoorientēšanās braucienā, bija piecas ekipāžas. “Gribējās,

lai izbrauc kolhoza “Zelta druva” teritorijā. Bija jāmeklē objekti un jānofotografējas, jāveic arī dažādi uzdevumi, varēja uzzināt gan, kā Rozes sauca padomju laikā, kādas te bija pasta nodaļas, kur ir Krieviņkrogs, Lisas pienotava. Brauciens bija nesteidzīgs, lai iepazītu Rozes, to vēsturī,” izstāsta Ieva.

A. Kārklīņa un I.Veģere priecājas, ka rīkojot svētkus, arī tie, kuriem pietrūkst laika iesaistīties aktīvi, labprāt palīdz – kāds atved meijas, cits apņemas sarūpēt centra noformējumu, vēl kāds neliedz padomu. “Pašu rīkotiem svētkiem ir cita vērtība nekā tiem, kurus mums noorganizē cits,” saka A. Kārklīņa.

Par to, ka izveidojusies jauka tradīcija, ir gandarīta novada domes priekšsēdētāja. E.Zurģe atzīst – ja arī Gatartā, kas novadā ir otrs ciems, būtu aktīvi cilvēki, kuri paši uzņemtos rīkot kādu pasākumu, pašvaldība noteikti atbalstītu.

Sagatavoja: MADARA OZOLIŅA un SARMĪTE FELDMANE

Publikācijas sagatavotas ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Mērķprogrammā “Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma” atbalstīts projekts nr. Nr.2/MEDIA/18/013

Valsts reģionālās attīstības aģentūra